

МНЕМОГРАФІЯ ФІКЦІЙНОГО СУБ'ЄКТА ФРАНЦУЗЬКОГО РОМАНУ КІНЦЯ ХХ СТ. (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ П. КІНЬЯРА «САЛОН У ВЮРТЕМБЕРЗІ»)

Ю. Ю. ПАВЛЕНКО, кандидат філологічних наук, доцент,
Київський національний лінгвістичний університет

E-mail: pavlenkoyulia1@gmail.com

orcid.org/0000-0003-4157-2550

Анотація. Актуальність дослідження визначена посиленням уваги до питання особистісного письма в сучасній гуманітарній науці. В умовах сучасного стану культури, коли питання ідентичності суб'єкта стоїть особливо гостро, письмо про Себе героя художнього твору виявляється плідним джерелом дослідження функціонального значення особистісного письма людини. Роман Паскаля Кіньяра «Салон у Вюртемберзі» («Le Salon du Wurtemberg») репрезентує письмо про Себе фікційного суб'єкта у варіанті мнемोगрафії. Мета статті полягає у аналізі поетикальної своєрідності та розкритті функціонального значення письма про Себе в процесі конструювання ідентичності суб'єкта в романі «Салон у Вюртемберзі».

Дослідження спирається на аналіз структури роману, нарації та функціонування топосу дому, що передбачало оперування структурним методом, метод феноменологічної метафори та методом накладання культурних полів. Маркери письма як модусу оповіді та естетичної роботи героя в романі П. Кіньяра розглядаються у порівнянні з іншим його романом «Carus, або той, хто дорогий своїм друзям», у якому форма щоденника не несе конструктивного значення. Мнемोगрафія героя тлумачиться як демаскування 'Я'. Через письмо реалізується робота пам'яті – письмо стає обхідною дорогою, на якій пам'ять-мука заміщується теплими спогадами про радісні моменти. У романі П. Кіньяра топос дому маркований оніризмом. Мнемोगрафія створює на письмі нове бачення героєм світу, в якому відсутній лінійний час, натомість з кадрів-складаночків можна постійно утворювати калейдоскоп історії свого життя. Робота письма, що стимулює розгортання пам'яті і трансформує оніричність спогадів (кожен герой його історії має власну версію кадрів минулого) у реалістичність, спонукає метаморфози топосу будинку в Бергхеймі — від нелюбого місця до свого дому для Карла. Тож письмо в романі «Салон у Вюртемберзі» виконує цілий комплекс завдань, спрямованих на пізнання героєм Себе та надає багатий метафорами матеріал для дослідження фігури *homo scribens*.

Ключові слова: французький роман, мнемोगрафія, письмо про Себе, фікційний суб'єкт, пам'ять, ідентичність

Актуальність. Виписування свого 'Я', вкладання у письмо пережитого виступає однією з форм піклування про себе, що знайшла широке та плідне вираження в історії французького роману. Актуальність дослідження визначена посиленням уваги до питання особистісного письма в сучасній гуманітарній науці. В умовах сучасного стану культури, коли питання ідентичності суб'єкта стоїть особливо гостро, письмо про Себе героя художнього твору виявляється плідним джерелом дослідження функціонального значення особистісного письма людини.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Увага дослідників до особистісного письма зросла наприкінці ХХ ст. і спростувала передбачення Мішеля Фуко про можливість зникнення людини з поля зору гуманітарних наук [5, с. 404]. Епістемологічна ситуація рубежу ХХ – ХХІ ст. знаменувалась культурним та лінгвістичним «поворотом», поверненням наративної історії після років домінування історії структур, переходом від макро до мікро історії. Усе більше науковців різних галузей (історії та теорії літератури, філософії, історіографії, соціології, культурології, лінгвістики, мистецтвознавства та психології) звертаються до текстів особистісного характеру. Вивчення зразків особистісного письма проектує дослідження цілого кола питань, серед яких головними постають екзистенційно - психологічні особливості письма про Себе, 'Я' автора та розповідь про пережите як мовні конвенції, особливості рефлексії суб'єкта письма, жанрова палітра его - документів, лексико - стилістична специфіка окремих форм письма. На сьогодні тема письма є однією з найбільш актуальних та розроблених у філософії та теорії літератури, проте далеко не вичерпаною. Праці провідних представників французького структуралізму (Р. Барт, М. Фуко) та деконструкції (Ж. Дерріда), що формують теоретичне підґрунтя теми письма в літературознавстві, присвячені розгляду різних аспектів вказаної теми з акцентом на суб'єкті письма як реальній особистості (письменник, автор художніх творів, людина, що пише) та письмі як синоніму літератури (Барт «Нульовий ступінь письма») чи тексту (Барт, Дерріда, Рікер).

У себе на батьківщині Паскаль Кіньяр дуже популярний, його творчість з кожним роком все частіше стає об'єктом наукових студій. Романи Кіньяра дозволяють підняти цілий комплекс важливих для антропології літератури питань [6; 10]. Тема пам'яті, глибоке культурологічне дно романів, інтелектуальна проза, що виходить з-під пера Кіньяра, дозволяють назвати його сучасним Прустом [9]. Творчість Паскаля Кіньяра поступово відкривається і для українського читача і дослідника. А. А. Мацюк віддала належне культурологічному пласту романістики французького письменника [3]. Зверталася дослідниця також і до роману «Салон у Вюртемберзі» в контексті інтермедіальності. Питання письмо про Себе фікційного суб'єкта в цьому романі залишається відкритим.

Мета дослідження – аналіз поетикальної своєрідності та функціонального значення письма про Себе в процесі конструювання ідентичності суб'єкта на метріалі роману «Салон у Вюртемберзі».

Методи і матеріали дослідження. Реалізація поставленої мети передбачає оперування структурним методом, методом феноменологічної метафори та методом накладання культурних полів. Слідуючи за думкою Дерріда: « *Форма зачаровує, коли бракує сили зрозуміти силу в її внутрішньому смислі*» [1, с. 10], – ми не вбачаємо в письмі про Себе фікційного суб'єкта виключно формальні характеристики роману (у вузькому розумінні). Прагнення зануритися в письмо як стихію передбачає оперування методом метафори за традицією тематичної критики [8]. Основою для наратологічного підходу є концепція рівнів оповіді, запропонована Ж. Женеттом [2]. Залучення елементів герменевтичного підходу до аналізу письма про Себе продиктований, перш за все, вектором інтерпретації в цієї роботі – рухатися від тексту. Роман «Салон у Вюртемберзі» пропонує долучити до репертуару аналізу особистісного письма накладання семантичних полів письма та дому.

Мнемографією героя у французькій літературі рубежу ХХ - ХХІ ст. виступають романи «Салон у Вюртемберзі» (1986 р.) Паскаля Кіньяра, «Ворота Леванта»

(1996 р.) Аміна Маалуфа, «Щоденник одного тіла» (2012 р.) Даніеля Пенака, «S, або Надія на життя» (2012) Александра Дієго Гарі.

За частотою експліцитних згадок про роботу письма героя роману Кін'єра можна поставити на перше місце у порівнянні з варіантами письма суб'єктів інших згаданих творів цього періоду. Для протиставлення у цьому аспекті можна згадати інший роман Кін'єра – «Carus, або той, хто дорогий своїм друзям», у якому форма щоденника не корелює з письмом про Себе героя. Від щоденника у цьому творі залишається лише датування. Герой-оповідач веде оповідь про хворобу свого товариша-музиканта. Звісно, певну інформацію про самого героя-оповідача читач все ж отримує, але уся вона пов'язана з головною тематичною лінією роману – хворобою музиканта. Не можна стверджувати, що герой-оповідач підкорює себе представленню образу свого друга, водночас текст не надає жодного аргументу для піднімання питання про самопізнання героя, що веде щоденник. Прикметно, що у романі відсутні будь-які згадки про роботу письма та топос щоденника – герої не рефлексують з цього приводу, і не відбувається включення щоденника в їхню історію (як у романі Пенака, де діарист передає свої щоденники доньці). За таких умов, щоденник в романі «Carus, або той, хто дорогий своїм друзям» виступає несправжнім, так само як і письмо. Інформація, яку наведену у ньому, дозволяє бути представленою іншими способами – від зв'язку з щоденниковим письмом вона не отримує додаткових смислів і не надає дослідженню теми особистісного письма істотних деталей. Щоденник у цьому романі Кін'єра використовується за аналогією до записок у Дюма «Записки Бальзаміно» і має такий зв'язок з письмом, як мемуари XVII ст.

Герой-оповідач «Салону у Вюртемберзі», навпаки, постійно підкреслює той факт, що його розповідь є письмом, навіть більше, без роботи письма ця розповідь була б неможлива. Кадри минулого не оформлені в письмове слово тануть. Спогад асоціюється саме з письмом – знайти слово, зізнатися самому собі, здійснити внутрішнє відкриття, пробудити голос в собі. Карл потребує перегляду історії свого життя, в якій були такі періоди, що змушують його вважати спогади «порчею» та «нечистю» [4, с. 21]. Він не може спокійно згадувати багато своїх вчинків, особливо пристрасть до жінки свого друга Флорана Сенесе, що призвела до втрати багатьох близьких людей. Бажання сповідатись не дає герою спокою, але зустріч з другом не приносить полегшення – і заглибитись у письмо виявляється для нього єдиним порятунком. Самотність суб'єкта, що перейнятий реконструкцією своєї пам'яті у письмі корелює з ситуацією, в якій герой Кін'єра почувається дуже комфортно – ситуація наодинці з самим собою, коли: *«можна знайти себе, здійснювати вчинки без свідків», а отже, «зняти маску»* [4, с. 403]. Мнемографія героя тлумачиться в романі Кін'єра як демаскування свого образу – як у минулому, так і в теперішньому.

Карл усвідомлює, що його надбанням є лише пам'ять: він береже образи усіх милих серцю людей. *«Моє життя, ці обличчя, ці короткі сценки – все безповоротно тоне в забутті, якщо я не пишу»* [4, с. 50]. Письмо стає для героя виконанням обітниці перед друзями та коханими, що полягає в збереженні пам'яті про них – розгортання клубка спогадів через письмо у свою чергу виступає покаранням себе, через яке уможливлується прощення. Письмо Карла надає життя картинах минулого та уявного, того, що було колись, та візіям героя. *«Написання цих сторінок, по суті справи, відволікає від печалі, що раптово охоплює мене, змушуючи перебирати спогади...»* [4, с. 468]. Через письмо реалізується робота пам'яті – письмо стає обхідною дорогою, на якій пам'ять-мука заміщується теплими спогадами про радісні моменти.

Письмо героя в романі «Салон у Вюртемберзі» вирізняється також просякненням звуками та кольорами, що утворюють цікаві фігури письма. Допомагають метафори також пояснити такі координати роботи героя як причина, спосіб реалізації та функціональне значення письма. Зокрема, знак відступництва в житті Карла стає імпульсом до письма. Карл керується думкою найближчого друга Флорана Сенесе: *«Якби ми вміли писати! – говорив він. – Але ми ніколи не навчимося. Уміли писати лише ті, хто володів пером півня, що залишився від часів, коли плакав Петро»* [4, с. 36-37]. Герой Кіньяра хотів би спрямувати рух свого письма на повернення в первісний стан безгрішності, але розуміючи неможливість цього, свідомо заглиблюється у лабіринт пам'яті, прирікаючи себе на вічне блукання.

Письмо дозволяє врівноважити минуле, що було реальним, та уявні картини, закарбовуючи їх поруч. Завдяки чому відбувається зустріч героя з часом, що реалізується через рух-повернення від картини гіпотетичного (віртуального) майбутнього до здійсненого в минулому. Смуток героя, що множиться від накладання спогаду на уявне, від створення на письмі сліду минулих тривог, від чого йому здається, що вони не минають, набуває ще й особливого модусу – ностальгії за майбутнім. В основі цього лежить зсув опозиційних часових категорій: минулого і майбутнього, реального (зовнішнього) та оніричного (внутрішнього). Сум за нездійсненим у майбутньому повертає Карла до розгляду основ минулого, в яких криються причини та пояснення неможливості прийдешнього.

Сім частин роману — різних періодів життя героя Кіньяра — прив'язані до будинку в Сен-Жермен-ан-Ле, будинку над Бормом, вілли в Сен-Мартен-ан-Ко, мисливському будиночку на берегах Луари, набережної Турнель та Бергхейму. Винесення топоніма в назву кожного розділу вказує на функцію будинків у письмі Карла, що зводиться до окреслення віх часу в спогадах героя. Усі будинки постають символічними центрами певного періоду життя Карла.

До двох будинків пам'ять Карла повертається найчастіше, навіть у частинах, розповідь в яких ведеться про періоди життя, коли він не мешкає в них. Це — будинок у Сен-Жермен-ан-Ле, де зосереджені усі щасливі миті життя Карла, та дім родини Карла в Бергхеймі. Відкривається простір письма героя Кіньяра саме описом кімнати та будинку мадмуазель Об'є в Сен-Жермен-ан-Ле, а закінчується перебуванням Карла в Бергхеймі, де він розгортає свою мнемографію. Рецепція будинку мадмуазель Об'є протягом розгортання усього процесу письма залишається незмінною. Для Карла це рай, що є єдиною можливим місцем, де він відчуває *«щастя жити, ніби народжуюсь заново кожен божий день»* [4, с. 56]. Саме тому він повертається у спогадах до нього як символу безхмарних днів, наповнених радістю від переживання справжньої дружби, коли гріх зради, що перенесе дім в Сен-Жермен-ан-Ле з реальної дійсності у оніричний простір пам'яті, був для Карла ще попереду. В результаті проходження простором письма героя читач може сформувати досить детальну картину цього будинку, але збирати інформація реципієнту доведеться з кадрів-спогадів, що розсіяні по письму. Виринання будинку мадмуазель Об'є в мнемографії героя то тут, то там закріплює цей топос на письмі (що в історії героя Кіньяра означає — надає достовірності спогадам) і промовляє про можливість відродження Карла як результат його роботи письма. *'Homo scribens'* роману «Салон у Вюртемберзі» до опису будинку в Сен-Жермен-ан-Ле підходить поступово, зображаючи його з різних сторін. Калейдоскопічність образу цього будинку, що стає можливим завдяки письму-пам'яті, є варіантом обхідного шляху до переживання Карлом

спогадів про нього як болю за втраченим раєм. Закріплення топосу будинку мадмуазель Об'є на письмі через складання окремих його складових елементів в одну картинку має безпосередній зв'язок з протягуванням цього топосу крізь час або виведенням його у позачасся: кадри-спогади, пов'язані з цим будинком, з'являються в усіх періодах історії Карла, не залежно від перебування героя в ньому фізично. Важливо підкреслити, що на письмі закріплюються не просто інтер'єр кімнати, приміщення, а їхнє наповнення, спосіб їх обживання, завдяки чому будинок оживає на папері: *«Варто мені зосередитися, щоб згадати дім в Сен-Жермен-ан-Ле, як я чую стрекотання швейної машинки мадмуазель Об'є»* [4, с. 51]. Наповнений життям будинок в Сен-Жермен-ан-Ле, позбавлений через калейдоскопічність письма про нього закріплення за конкретним часом, утверджує в просторі мнемोगрафії свої головні характеристики як оніричного дому Карла.

Будинок сім'ї Карла в Бергхеймі не був для героя домом у повному розумінні цього слова протягом всієї історії, про яку він дозволяє дізнатися читачу. Але письмо про будинки та згадки про різні міста промовляють більше, ніж визнає герой. Одна з перших згадок про будинок Сен-Жермен-ан-Ле пов'язана з розповіддю про вихідні, важливе місце в якій посідає саме паралель з серпневим Бергхеймом. У цьому спогаді-асоціації місто постає не своїм архітектурним образом чи мапою, а як метонімія настрою, враження, сприйняття часу і життя. І хоча Карл не часто їздить в будинок свого дитинства, саме Бергхейм набуває в просторі його письма найширшої топографії, при цьому місто і будинок виступають одним цілим завдяки метонімії як фігури письма. Поїздки до Бергхейму герой Кін'єра здійснює з метою набуття впевненості у своїх планах та рішеннях: *«Мені хотілося ... окреслити певний рубіж, перегорнути сторінку, здійснити паломництво, отримати благословення країни мого дитинства»* [4, с. 226]. Якщо взяти до уваги, що ці коментарі належать сфері свідомості Карла - *'homo scribens'*, то зміна у ставленні до будинку, в який колись не хотів повертатися, є обґрунтованою: місцем письма стає не той Бергхейм, з якого герой поїхав, з яким не пов'язано жодного щасливого спомину його дитинства, а той, який Карл викупив і заповідав Сенесе. *«В глибині душі я розумів, що купівля Бергхейма була подібна пошуку кохання, єдиного та неповторного»* [4, с. 354]. Спонтанна ідея заповісти батьківський дім Сенесе розкриває не лише бажання вибачитися, спокутувати гріх зради, а — головним чином — утверджує усвідомлення Карлом як цінностей свого життя природності, щирості, радості (складових концепту 'дитинства'). Смерть Сенесе не дозволить Карлу реалізувати заплановане, але визначить його дорогу додому. В Бергхеймі він вчить учнів та виписує своє минуле: *«Ось вони — найщасливіші дні»* [4, с. 468]. Випадок привів героя в будинок його дитинства, в якому тепер він відчуває пристрасне бажання згадувати.

Висновки і перспективи. Мнемोगрафія створює на письмі нове бачення героєм світу, в якому відсутній лінійний час, натомість з кадрів - складаночків можна постійно утворювати калейдоскоп історії свого життя. Робота письма, що стимулює розгортання пам'яті і трансформує оніричність спогадів (кожен герой його історії має власну версію кадрів минулого) у реалістичність, спричиняє для Карла метаморфози топосу будинку в Бергхеймі — від нелюбого місця до свого дому.

Тож письмо в романі «Салон у Вюртемберзі» виконує цілий комплекс завдань, спрямованих на пізнання героєм Себе та надає багатий метафорами матеріал для дослідження фігури *'homo scribens'*.

Список використаних джерел

1. Дерида, Ж. Письмо та відмінність [Текст] / Ж. Дерида. – К.: Основи, 2004. – 600 с.
2. Женетт, Ж. . Фигуры. В 2-х томах [Текст] /Ж. Женетт. – М.: Изд.-во им. Сабашниковых, 1998.— Т. 2. – 452 с.
3. Мацюк, А. Музичний код у романі Паскаля Кіньяра «Всі ранки світу»[Text] // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Філологія» . – 2016. – № 74. – С. 308 – 313.
4. Киньяр П. Салон в Вюртенберге: Роман / П. Киньяр. – СПб.: «Азбука-классика», 2008. – 480 с.
5. Фуко, М. Слова и вещи: археология гуманитарных наук / М. Фуко. . – СПб.: «А - cad» АОЗТ «Талисман», 1994. – 406 с.
6. Froehlicher, C. À la recherche de l'origine : l'Écriture du souvenir dans *Le salon du Wurtemberg* de Pascal Quignard et le projet proustien [Text] // Relief - revue électronique de littérature française. – 2013. – 7(2). – P. 128–138. doi : <http://doi.org/10.18352/relief.880>
7. Quignard, P. Le Salon du Wurtemberg[Текст] / P. Quignard. – Paris: Gallimard, 1986. – 372 p.
8. Richard, J.-P. Pages Paysages. Microlectures II. – Paris, Éditions du Seuil, 1984. – 256 p.
9. Vuong, L. L'enfant fétiche dans l'œuvre de Pascal Quignard [Text] // Littératures. – 2013. – № 69. – P. 107-122. doi : [10.4000/litteratures.148](http://doi.org/10.4000/litteratures.148)
10. Pascal Quignard et l'amour [Text] // Littératures. – 2013. – № 69. – doi : [10.4000/litteratures.148](http://doi.org/10.4000/litteratures.148)

References

1. Deridda, Zh. (2004). Pysmo ta vidminnist [Writing and Difference]. Kyiv: Osnovy, 2004,600.
2. Zhenett, Zh. (1998). Fyhuryi. V 2-kh tomakh [Figures] /Zh. Zhenett. Moscow.: Yzd.-vo ym. Sabashnykovyikh, T. 2,452.
3. Matsiuk, A. (2016). Muzychnyi kod u romani Paskalia Kiniara «Vsi ranky svitu»[The music code in P. Quignard's novel «All the World's Mornings».] Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina. Seriia "Filolohiia . № 74,308 -313.
4. Kyniar P.(2008). Salon v Viurtenberhe: Roman [The salon in Württemberg] SPb.: «Azbuka-klassyka»,480.
5. Froehlicher, C. (2013). À la recherche de l'origine : l'Écriture du souvenir dans *Le salon du Wurtemberg* de Pascal Quignard et le projet proustien [In Search of Origin: writing of remembrance in “*The Salon of Württemberg*” by Pascal Quignard and the the Proust project]. Relief - revue électronique de littérature française,7(2),128–138. doi : <http://doi.org/10.18352/relief.880>
6. Quignard, P. Le Salon du Wurtemberg[The salon in Württemberg].Paris: Gallimard, 1986. 372 .
7. Richard, J.-P. Pages Paysages. Microlectures II. Paris, Éditions du Seuil, 1984, 256 p.
8. Vuong, L. (2013). L'enfant fétiche dans l'œuvre de Pascal Quignard [The child fetish in the work of Pascal Quignard] , № 69. P. 107-122. doi : [10.4000/litteratures.148](http://doi.org/10.4000/litteratures.148)
9. Pascal Quignard et l'amour [Pascal Quignard and love].Littératures. 2013,№ 69. – doi : [10.4000/litteratures.148](http://doi.org/10.4000/litteratures.148)

МНЕМОГРАФИЯ ФИКЦИОНАЛЬНОГО СУБЪЕКТА ФРАНЦУЗСКОГО РОМАНА КОНЦА XX СТ. (НА ОСНОВЕ РОМАНА П. КИНЬЯРА «САЛОН В ВЮРТЕМБЕРГЕ»)

Ю. Ю. Павленко

Аннотация. Актуальность исследования определена ростом внимания к вопросу личностного письма в современной гуманитарной науке. Роман Киньяра «Салон в Вюртемберге» («Le Salon du Wurtemberg») представляет письмо о Себе фиктивного субъекта в варианте мнемोगрафии. Цель статьи заключается в анализе особенностей поэтики и раскрытии функционального значения письма о Себе в процессе конструирования идентичности субъекта в романе «Салон в Вюртемберге». Исследование базируется на анализе структуры романа, наращения и функционировании топоса дома, что предусматривало использование структурного метода, метода феноменологической метафоры и метода наложения культурных полей. Маркеры письма как модуса повествования и эстетической работы героя в романе П. Киньяра рассматриваются в сравнении с другим его романом - «Carus, или тот, кто дорог своим друзьям», в котором форма дневника не имеет конструктивного значения. Мнемोगрафия героя становится демаскировкой 'Я'. Через письмо реализуется работа памяти - письмо становится обходным путем, на котором память-мука замещается теплыми воспоминаниями о радостных моментах. Мнемोगрафия создает на письме новое видение героем мира, в котором отсутствует линейное время, зато по кадрам-пазлам можно постоянно создавать калейдоскоп истории своей жизни. Работа письма стимулирует развертывание памяти и трансформирует ониричность воспоминаний в реалистичность рассказа, побуждает метаморфозы топоса дома в Бергхейме - от нелюбимого места в свой дом Карла. Поэтому письмо в романе «Салон в Вюртемберге» выполняет целый комплекс задач, направленных на познание героем Себя и предоставляет богатый метафорами материал для исследования фигуры homo scribens.

Ключевые слова: французский роман, мнемोगрафия, письмо о Себе, субъект фикции, память, идентичность

MNEMOGRAPHY OF THE FICTIONAL SUBJECT IN FRENCH NOVEL OF THE LATE XXth CENTURY (ON THE MATERIAL OF QUIGNARD'S "THE SALON IN WÜRTTEMBERG")

U. U. Pavlenko

Abstract. French novel broadly develops the discourse around fictional subject's Self-writing at the turn of the XX-XXI centuries. Individual memory becomes a main marker of fictional subject's Self-writing in French novel at the turn of the centuries. In the context of contemporary cultural situation, when the question of subject's identity is particularly actualized, the research in the field of Self-writing in a novel turns into a significant source of examination of personal writing functional role.

For the present moment the subject of writing is one of the most relevant and topical within the coordinates of philosophy and literary critics, but still it offers a lot of horizons. The works of the leading representatives of French structuralism (R. Barthes, M. Foucault) and deconstruction (J. Derrida), which form a theoretical basics of the subject of writing in literary critics, are dedicated to investigation of different aspects of the problem making a particular emphasis on a subject of writing as a real person (a writer, an author, a man who writes) and on writing as a synonym of a literature (Barthes «Writing Degree Zero») or of a text (Barthes, Derrida, Ricoeur). The

examination of the writing whose author is a fictional character is called to broaden associative fields of the metaphors, to add new thoughts into the discourse about writing as a social and cultural phenomenon, to broaden the discourse about writing as a trace of constructing self-identity of the subject who writes.

Pascal Quignard's novel «The Salon in Württemberg» («Le Salon du Wurtemberg») represents Self-writing of the fictional subject in the perspective of mnemography. The analysis of poetical particularities and functional role of writing in the process of constructing the identity of the subject in the novel «The Salon in Württemberg» previews the engagement of the structural method, the method of phenomenological metaphor and the method of cultural fields laying.

The comparison of different markers of writing in two Quignard's novels reveals a conditional character of using a diary form in "Carus" (the diegesis doesn't include any notifications about the work of writing) and intensifies the importance of the discourse about Self-writing in the novel «The Salon in Württemberg». The diary in the novel «Carus» is used by analogy with the notes in Dumas' «Notes of Balsamino» and possesses the same connection with writing as memoirs of the XVIIIth century possess.

The narrator in «The Salon in Württemberg» doesn't stop to emphasize the fact, that without the work of writing this work wouldn't be possible. The shots of the past, which are not framed by a written word, simply dwindle. The remembrance is associated straight with the writing – to find a word, to confess to oneself, to make inner discovering, to wake one's own voice up. Mnemography of the character in Quignard's novel is interpreted as a removal of a mask – both in the past and in the present. Writing becomes a form of keeping an oath before friends and beloved, of maintaining a memory about them – the unrolling of memories through writing becomes a form of self-punishment which makes possible the forgiveness. Carl's writing brings life to the pictures of the past and to the sphere of the imaginary, his visions. The work of the memory is realized through writing, which becomes a true way where a painful memory gets replaced by recollections of joyful moments.

Character's writing in the novel «The Salon in Württemberg» is also pierced by sounds and colors which form interesting figures of writing. Quignard's character would like to project the direction of his writing on the primary state of innocence, but realizing the impossibility of this project, he consciously deepens into the labyrinth of memory, condemning himself to eternal straying.

Mnemography creates character's new vision of the world within the boundaries of writing dimension. The linear time is absent in this dimension, instead it gets possible to create endlessly a kaleidoscope of one's life with the help of different frames. The work of writing which stimulates the memory and transforms the oneiric reminiscences into reality, also causes the metamorphoses of the topos of character's house – from unwanted space towards Carl's home.

As a conclusion, writing in the novel «The Salon in Württemberg» realizes a significant number of tasks, orientated towards character's self-cognition and offers a rich material to examine the figure of homo scribens.

Keywords: French novel, mnemography, Self-writing, fictional subject, memory, identity